

Sygn. akt II CSK 374/19

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa A. Ś.
przeciwko [...] Zakładowi Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej
z siedzibą w W.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej
M. B. P.
o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 28 stycznia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 lutego 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. oddala wnioski pozwanego oraz interwenienta ubocznego
po stronie pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi

do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód A. Ś. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 lutego 2019 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżący wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona albowiem Sąd drugiej instancji rażąco naruszył przepisy prawa materialnego tj. art. 355 k.c. w zw. z art. 471 i 362 k.c. uznając, że działania interwenientki ubocznej dotyczące umieszczenia zapisów dotyczących kar umownych z tytułu niewykonania świadczenia pieniężnego, brak poinformowania powoda o ryzyku związanym z umieszczeniem takich zapisów, sporządzeniem wypowiedzenia umowy najmu oraz wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bez zachowania należytego terminu wypowiedzenia oraz niepoinformowaniu powoda o ryzyku związanym z dochodzeniem należności wynikających z zawartej umowy było działaniem z należytą starannością, a także naruszył przepisy postępowania tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391, 378 § 1, 382 k.p.c. przez przyjmowanie za własne ustaleń Sądu pierwszej instancji w sytuacji zgłoszenia zarzutu sprzeczności ustaleń faktycznych, przy jednoczesnym uznaniu zarzutów apelacyjnych za zasadne i bez

wskazania na jakich to nowych okolicznościach i dowodach Sąd Apelacyjny oparł swe orzeczenie. ze względu na popełnione przez sąd błędy w zakresie oceny zawinienia pozwanego.

W związku z treścią wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba podnieść, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, nie publ.; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Wnoszący skargę kasacyjną nie przedstawił w oddzielnym wywodzie argumentów świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Powód w zakresie przepisów prawa materialnego poprzestał jedynie na subiektywnym stwierdzeniu, że w zakresie opisanych w skardze zachowań interwenientka uboczna nie dołożyła należytej staranności. Nie odniósł się w żaden sposób do przyczyn, które w ocenie Sądu prowadziły do odmiennych wniosków. Obowiązku tego nie może zastąpić uzasadnienie podstaw skargi kasacyjnej, które podlegają ocenie przez Sąd Najwyższy na następnym etapie postępowania, po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. Podobne zastrzeżenia

odnoszą się do uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania opartego na naruszeniu przepisów postępowania. Również i w tym wypadku skarżący nie wyjaśnił o jakie nowe okoliczności i dowody chodzi, zwłaszcza że Sąd drugiej instancji wskazał w jakim zakresie uzupełnił dotychczasowe ustalenia a ponadto rozważył związek przyczynowy pomiędzy zastrzeżeniem kary umownej w umowie najmu a szkodą, którą powód łączył z koniecznością poniesienia kosztów procesu o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, przegranego na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji.

Konkludując trzeba stwierdzić, że brak jest podstaw do przyjęcia oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. a ponadto nie zachodzi brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Rozpoznając wnioski pozwanego ubezpieczyciela oraz interwenientki ubocznej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy wziął pod uwagę, że zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, sformułowanym w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 27 października 1998 r., III CKN 805/98 (OSNC 1999 nr 4, poz. 79) za złożenie odpowiedzi na skargę kasacyjną adwokatowi lub radcy prawnemu przysługuje wynagrodzenie jak za sporządzenie i wniesienie skargi. Strona przeciwna może wnieść do sądu drugiej instancji odpowiedź na skargę kasacyjną w terminie dwutygodniowym od doręczenia jej skargi (art. 398⁷ § 1 zdanie pierwsze k.p.c.). Nie stanowi odpowiedzi na skargę tak nazwane pismo procesowe, wniesione po upływie ustawowego terminu do dokonania tej czynności (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00, OSNC 2003 nr 9, poz. 120, z dnia 14 lutego 2012 r., II PK 139/11, z dnia 14 marca 2003 r., V CKN 1733/00, czy 7 maja 2003 r., IV CKN 113/01, nie publ.). W konsekwencji, nie wywołuje ono skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, obejmujących sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na skargę kasacyjną (art. 167 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.). Ze wskazanych przyczyn nie mogą być uwzględnione oba wnioski o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, zawarte w pismach określonych jako

odpowiedzi na skargę kasacyjną złożonych po upływie terminu do podjęcia tej czynności procesowej.

aj